

APUNT SOBRE LES FOTOGRAFIES DE CARLES DUARTE A QUADERN D'ALBADES DE RAMON CASALÉ (TEXTOS) I CARLES DUARTE (POEMES I FOTOGRAFIES)

Pagès Editors, Lleida, 2016.

Reseña de Maria Cucurella Miquel

Ell diria que l'únic mèrit d'aquestes fotografies consisteix en el fet de llevar-se d'hora per poder-les capturar. Però sabem que no és així. No tothom que es llevi a l'hora en què surt el sol té la capacitat d'admirar-se davant el prodigi, ni més encara de capturar-lo en una imatge, ja sigui a través d'una fotografia o d'un poema, per transmetre-ho. Costa d'acceptar però és així: necessitem de l'art per tornar a tenir una mirada neta sobre la realitat, aquella que ens permet descobrir-la tal com és i reconèixer així la seva meravella, cosa que sembla evident però que resulta extremadament difícil. Ens hem de desprendre dels vels que ens impedeixen veure-la. I per això cal, és cert, llevar-se d'hora al matí, però sobre tot tenir aquell ull despert que permet reconèixer en l'ocell que travessa el cel un senyal que allò tant llunyà i aparentment mut com pot ser el cel a trenc d'alba, ens és també insospitadament proper, i ens indica que la natura parla.

Tot parla a través d'aquestes imatges que, com en els quadres de Rothko que no en va les acompanyen, sembla indicar-nos el moment precís en què la imatge neix, o en què aquesta mateixa imatge, que encara (o ja no) té una forma precisa, s'esvaeix. Les imatges apareixen, com l'albada, en procés de formació, creant-se. Són aquelles en què el sol es resisteix a definir-se com a tal darrera els núvols, difosos els seus raigs que tenyeixen el cel de groc, de taronja i de vermell com diluïts, difuminats. Aquí el sol quan surt està encara dibuixant-se. Tot i que de vegades la seva sortida incipient fa que se'n vegin els contorns amb més nitidesa que mai. Com en aquella en què des de la nit profunda aixeca el seu daurat intens darrera la punta d'una teulada: la llum enmig del negre delimita els contorns que configuren allò humà, i que no es veuen en la simple foscor.

Però aquests instants en què el moviment incessant del cel i el pas del temps són capturats en una imatge, ens mostren precisament aquella realitat vetllada entre els núvols, o entre els colors difosos que a aquella hora del matí encara estan per definir, però que en el seu insinuar-se apunten cap al misteri de la llum. Llum que neix i dona vida. Llum filla de la foscor. Aquella llum que, acotxada pels vels del somni, no és encara claredat, sinó penombra. I en la penombra la possibilitat dels naixements es multiplica. Les formes es mostren deformades o en formació, donant un immens espai de llibertat a la imaginació que les contempla. Són

imatges que contenen tota la seva densitat, la seva pell i el seu tacte. Imatges, per tant, que palpiten darrera el que veiem, com el batec encara feble d'un nadó que ja és viu, tot i no veure-hi. I és precisament aquesta manca de vista allò que li permet un contacte tangible amb el real. Tangible però llunyà.

El sol, com una ferida gegant de llum enmig del cel, ens parla de quelcom que ens és encara estrany, aliè i misteriós. Ho veiem cada dia. Però el seu secret roman avui tan secret per a nosaltres com ho era durant els primers segles de vida de la humanitat. O més encara. Potser abans la natura es manifestava més i millor per a uns ulls no contaminats per tantes capes i mediacions. Per tanta distància incapaç de reconèixer quelcom infinit en la distància. No ho sabem. Però aquestes imatges ens restitueixen la capacitat de veure. Són com un record, en el sentit que la paraula "recordar" té en el sufisme i que apel·la a la seva etimologia: recordar té a veure amb cor, amb corda i amb cordura.¹ És com si, a través d'allò que el nostre ull percep, poguéssim retornar a quelcom de nosaltres mateixos oblidat, però encara viu. Quelcom en aquestes imatges ressona en nosaltres a través de la captació d'aquesta llum en formació, ens recorda la nostra capacitat de ser i mirar més enllà de la forma consolidada. Són obertura, espai i commoció. I és precisament la seva manca de formes definides allò que permet que qui les contempla es defineixi a sí mateix com aquells horitzons retallats amb nitidesa enmig de les ombres confuses. Cal mirar i veure. Cal escoltar allò que hi batega, com apunten les poesies que acompanyen a algunes d'elles. Però cal també aixecar-se i sortir. Sortir de nou a contemplar les albades, doncs aquestes fotografies, "instants caçats", ens conviden a tornar a mirar la llum del sol amb els nostres propis ulls.

---

¹ Vegi's per exemple, Halil Bárcena, *El sufisme*, Fragmenta, 2012.